

- Psykologer skal veilede

Nina Strand

journalist i Tidsskrift for Norsk psykologforening

Psykologer har viktig kompetanse som kommuner trenger, mener regjeringen.

- I primærhelsetjenestemeldingen signaliseres det at midlene vil legges inn i kommunenes frie midler når lovbestemmelsen trer i kraft. Det sier statssekretær Lisbeth Normann (bildet) i Helse- og omsorgsdepartementet til Psykologtidsskriftet.

- Hva gjør at Høie har så god tro på at nettopp psykologer vil bedre helsefremmende arbeid, forebygging og tidlig hjelp?

- De som arbeider i helse- og omsorgstjenesten, gir mer enn omsorg. De behandler. De veileder. De hjelper mennesker til å mestre livet med kroniske sykdommer og funksjonsnedsettelse. Psykologer har viktig kompetanse som kommuner trenger. De kan veilede andre som jobber med helsefremmende og forebyggende arbeid i kommunene. Men også andre faggrupper har viktig kompetanse, som helsesøstre, andre sykepleiere, fastleger, psykisk helse- og rusarbeidere. Det er kommunens samlede kompetanse og hvordan den brukes, som er avgjørende for å bedre dette arbeidet.

- Hva slags kunnskap har man i dag om hvordan psykologer i kommunen fungerer? Finnes det forskning, undersøkelser, eller evaluering?

- I 2013 publiserte AFI, med SINTEF som underleverandør, rapporten *Vurdering av Helsedirektoratets modellutprøving og tilskudd til psykologer i kommunen*. Den oppsummerte erfaringene med tilskuddsordningen som eksisterte fra 2008 til 2012. Evalueringen viste at forsøket bidro til økt rekruttering av psykologer, samarbeid mellom kommunale instanser og faggrupper, og bedre kvalitet på tjenestene ved at utfordringer som tidligere ble behandlet separat nå i større grad ses i sammenheng. Lavere terskel for å søke psykologhjelp og kort ventetid sammenlignet med spesialisthelsetjenesten var også et funn. En av utfordringene var at psykologene opplevde for stort fokus på behandling, utredning og diagnostisering og for lite på folkehelsearbeid. Fra 2013 ble ordningen utvidet og styrket ved å bygge videre på de gode erfaringene og forbedringsområdene fra modellforsøket. Arbeid med rusmiddelproblemer og vold og overgrep ble inkludert i tillegg til psykisk helse. Det ble lagt større vekt på å stimulere kommunene til å integrere psykologkompetansen i forpliktende tverrfaglig samarbeid, i system- og samfunnsrettet arbeid samt helsefremmende og forebyggende arbeid. Rapporteringer og undersøkelser fra kommunene i perioden 2013–2016 viser en positiv utvikling på disse områdene.

- Hvordan skal ordningen evalueres?

- Vurderingene knyttet til behovet for psykologer er gjort før regjeringen besluttet å lovfeste et krav om psykologkompetanse. I 2017 skal SINTEF og NIBR igangsette en devaluering av ordningen som en del av Kompetanseløftet 2020. Her vil en undersøke nærmere suksesskriterier for ordningen. Brukernes erfaringer og tilfredshet med psykologtilbudet vil også inngå i evalueringen.